

بررسی «من» از دیدگاه فیلسوفان غربی (از دکارت تا سارتر)

نصراله بساطی، شهناز کرمی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بررسی «من»

از دیدگاه فیلسوفان غربی

(از دکارت تا سارتر)

تالیف:

نصراله بساطی

شهناز کرمی

انتشارات موجک

سرشناسه: بساطی، نصراله، ۱۳۵۳ -

عنوان و نام پدیدآور: بررسی «من» از دیدگاه فیلسوفان غربی (از دکارت تا سارتر)/تالیف نصراله بساطی، شهناز کرمی.

مشخصات نشر: تهران: انتشارات موجک، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۱۶۷ ص.

شابک: ۵-۰۴۵-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸، ۲۵۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: خود (فلسفه)

موضوع: Self (Philosophy)

موضوع: دکارت، رنه، ۱۵۹۶ - ۱۶۵۰ م. -- دیدگاه درباره نفس

موضوع: Descartes, Rene-- Views on spirit

موضوع: دکارت، رنه، ۱۵۹۶-۱۶۵۰ م. -- نقد و تفسیر

موضوع: Descartes, Rene -- Criticism and interpretation

موضوع: دکارت، رنه، ۱۵۹۶ - ۱۶۵۰ م. -- دیدگاه درباره شک و ایمان

موضوع: Descartes, Rene-- Views on belief and doubt

موضوع: خود (فلسفه) -- مطالعات تطبیقی

موضوع: Self (Philosophy) -- Comparative studies

شناسه افزوده: کرمی، شهناز، ۱۳۶۰ -

رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ م ۵ ب / ۴۵۰ BD

رده بندی دیویی: ۱۲۶

شماره کتابشناسی ملی: ۵۴۲۶۷۵۲

انتشارات موجک

تلگرام: ۰۹۰۱۷۶۷۲۵۰۲ - ۰۹۳۶۳۰۳۱۲۵۸ telegram.me/mojak1 کانال

تلفن مرکز پخش: ۰۲۶۳۲۴۰۳۵۱۶ - ۰۲۶۳۲۴۰۳۵۱۳ - ۰۲۱۶۶۱۲۷۵۹۳

ایمیل: mojakpublication@yahoo.com

سایت فروشگاه کتاب: www.mojak.ir

عنوان: بررسی «من» از دیدگاه فیلسوفان غربی (از دکارت تا سارتر)

تالیف: نصراله بساطی، شهناز کرمی

طراح جلد: سیده زهرا روشنایی

مشخصات ظاهری: ۱۶۷ صفحه، قطع وزیری

چاپ اول: پاییز ۱۳۹۷، تیراژ: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۲۵۰۰۰۰ ریال، شابک: ۵-۰۴۵-۹۹۴-۶۰۰-۹۷۸

حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

تقدیم به فرزندانمان:

حمید رضا، سانیا، محمد هادی و محمد مهدی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	سخن مولفان .....
۳	فصل اول: کلیات .....
۳	۱-۱ بیان مسأله .....
۴	۲-۱ تعریف واژه من (AGO) .....
۴	۳-۱ اجمالی از زندگی و آثار دکارت .....
۶	۴-۱ تاریخچه عقاید در باب «نفس» .....
۱۱	فصل دوم: رنه دکارت (۱۵۹۶ - ۱۶۵۰ م) .....
۱۱	۱-۲ مقدمه .....
۱۲	۲-۲ عصر دکارت .....
۱۳	۲-۳ زمینه شک دکارتی .....
۱۴	۴-۲ هدف دکارت .....
۱۴	۵-۲ حواس از نظر دکارت .....
۱۶	۶-۲ جایگاه حواس در نظر دکارت .....
۱۷	۷-۲ عقل از دیدگاه دکارت .....
۱۹	۸-۲ اهمیت ریاضیات در نظر دکارت .....
۲۱	۹-۲ روش دکارت در طلب معرفت (شک دکارت) .....
۲۴	۱۰-۲ چگونگی برون رفت دکارت از شک .....

- ۲-۱۰-۱ مرحله اول: شک در همه امور ۲۶
- ۲-۱۰-۲ مرحله دوم: رهایی از تقلید ۳۰
- ۲-۱۰-۳ مرحله سوم: بنای روش و اصول آن ۳۱
- ۲-۱۰-۴ مرحله چهارم: تأمل ۳۳
- ۲-۱۱ کوژیتو (و اثبات نفس) ۳۴
- ۲-۱۲ نقد کوژیتو ۳۷
- ۲-۱۳ ماهیت «من» دکارتی در مقام شیء اندیشنده ۳۸
- ۲-۱۴ اثبات «من اندیشنده» از راه استدلال تکه موم ۴۱
- ۲-۱۵ شناخت نفس از شناخت بدن آسان تر است ۴۵
- ۲-۱۶ کوژیتو راهی برای اثبات حقایق دیگر ۴۶
- ۲-۱۷ اتهام دور باطل ۴۷
- ۲-۱۸ منشأ خطا از نظر دکارت ۴۸
- ۲-۱۹ یقین از نظر دکارت ۴۹
- ۲-۱۹-۱ مبانی یقین از نظر دکارت ۴۹
- ۲-۱۹-۲ انواع یقین از نظر دکارت ۵۱
- ۲-۱۹-۳ مراتب یقین فلسفی ۵۲
- ۲-۲۰ مغایرت نفس و بدن ۵۷
- ۲-۲۱ رابطه نفس و بدن ۵۹

فصل سوم: سیر فلسفی «من» دکارتی ۶۳

- ۳-۱ مقدمه ۶۳
- ۳-۲ عقل گرایان ۶۳
- ۳-۲-۱ مالبرانش ۶۴
- ۳-۲-۲ اسپینوزا ۶۷
- ۳-۲-۳ لایب نیتس ۷۰

- ۷۳..... ۳-۳ تجربه گرایان
- ۷۳..... ۱-۳-۳ هابز
- ۷۵..... ۲-۳-۳ لاک
- ۷۸..... ۳-۳-۳ بر کلی
- ۸۱..... ۴-۳-۳ هیوم
- ۸۷..... ۴-۳ کانت (۱۷۲۴-۱۸۰۴)
- ۱۰۱..... ۵-۳ ایده آلیسم‌های آلمانی
- ۱۰۲..... ۱-۵-۳ فیخته
- ۱۰۷..... ۲-۵-۳ شلینگ (۱۷۷۵-۱۸۵۴)
- ۱۱۰..... ۳-۵-۳ هگل
- ۱۲۰..... ۶-۳ پدیدار شناسی هوسرل
- ۱۲۹..... ۷-۳ وجود گرایان (فیلسوفان انگزیستانس)
- ۱۳۰..... ۱-۷-۳ کر کگور
- ۱۳۳..... ۲-۷-۳ مارسل
- ۱۳۶..... ۳-۷-۳ یاسپرس
- ۱۳۹..... ۴-۷-۳ هیدگر
- ۱۴۳..... ۵-۷-۳ سارتر

۱۴۹..... فصل چهارم: نتیجه گیری و پیشنهاد

- ۱۴۹..... ۱-۴ نتیجه گیری
- ۱۶۰..... ۲-۴ نتیجه گیری کلی
- ۱۶۱..... ۳-۴ پیشنهاد

۱۶۳..... منابع

- ۱۶۳..... کتاب‌ها
- ۱۶۶..... مجلات و نشریات

سخن مولفان

یکی از با ارزش ترین جستارهای فلسفی سخن از «من» و جایگاه آن در فلسفه‌ی دکارت و پس از آن است. دکارت خواست به پایه‌ای استوار در شناخت‌شناسی برسد تا دیگر دانش‌ها را بر آن پایه استوار کند. ایشان نخست همه‌ی شناخت را کنار گذاشت و سپس به «من می‌اندیشم» تاریخی‌اش رسید که در آن هیچ‌گاه نمی‌توان شک کرد این «من» دکارتی تنها اندیشه است و بس. در این کتاب با افکندن نگاهی گذرا به ساختمان فلسفه‌ی دکارت و جایگاه «من» او، چگونگی روند «من» دکارتی در فلسفه‌ی غربی بررسی و ارزیابی شده است.

«من» دکارتی در میان دکارتیان، تجربه‌گرایان، فلسفه‌ی نقادی کانت، ایده‌آلیسم‌های آلمانی، پدیدارشناسی هوسرل و فیلسوفان اگزیستانس جداگانه گزارش شده است. هدف از تالیف این کتاب، بررسی جایگاه «من» در فلسفه‌ی دکارت و کارگر افتادن آن بر اندیشه‌ی دیگر فیلسوفان غربی روزگار نو است تا از این رهگذر هم دستگاه فلسفی دکارت شناسایی شود و هم اندیشه‌ی فیلسوفان بزرگ پس از دکارت.

در این کتاب، روش تحقیق به صورت کتابخانه‌ای و فیش‌برداری و استفاده از مقالات گوناگون بوده است.

این کتاب دارای چهار فصل است:

فصل اول: در کلیات نخست واژه‌ی «من» تعریف شده است پس از آن به زندگی و نوشته‌های دکارت اشاره‌ای رفته است.

فصل دوم: اندیشه‌های دکارت و نگاه او به من گزارش شده است.

فصل سوم: سرگذشت «من» دکارتی در میان دکارتیان، تجربه‌گرایان، ایده‌آلیسم‌های آلمان و نزد پدیدارشناسی هوسرل و فیلسوفان اگزیستانس پی‌گیری می‌شود.

فصل چهارم: نتیجه‌گیری و پیشنهاد می‌باشد.

یکی از با ارزش‌ترین جستارهای فلسفی سخن از «من» و جایگاه آن در فلسفه‌ی دکارت و پس از آن است. دکارت خواست به پایه‌ای استوار در شناخت شناسی برسد تا دیگر دانش‌ها را بر آن پایه استوار کند. ایشان نخست همه‌ی شناخت را کنار گذاشت و سپس به «من می‌اندیشم» تاریخی‌اش رسید که در آن هیچ‌گاه نمی‌توان شک کرد این «من» دکارتی تنها اندیشه است و بس.

در این کتاب با افکندن نگاهی گذرا به ساختمان فلسفه‌ی دکارت و جایگاه «من» او، چگونگی روند «من» دکارتی در فلسفه‌ی غربی بررسی و ارزیابی شده است.

ISBN: 978-600-994-045-5

9

786009 940455